

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2004 m. spalio 26 d.

dėl koncentracijos suderinamumo su bendrąja rinka ir EEE susitarimu paskelbimo

(Byla Nr. COMP/M.3216 – „Oracle“/„PeopleSoft“)

(pranešta dokumentu Nr. C(2004) 4217)

(autentiškas tik tekstas anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2005/621/EB)

Atsižvelgdama į 1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 4064/89 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės ⁽¹⁾ ir ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį, 2004 m. spalio 26 d. Komisija priėmė sprendimą dėl koncentracijų bylos. Viso sprendimo nekonfidencialus variantas bylos originalo kalba ir Komisijos darbo kalbomis skelbiamas Konkurencijos generalinio direktorato tinklalapyje šiuo adresu http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

- (1) 2003 m. spalio 14 d. Komisija gavo pranešimą pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4064/89 (toliau – Koncentracijų reglamentas) 4 straipsnį apie siūlomą koncentraciją, kuriame nurodoma, kad, remiantis Koncentracijų reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punktu, korporacija „Oracle“ („Oracle“, Jungtinės Amerikos Valstijos) viešo konkurso būdu įgijo visos įmonės „PeopleSoft Inc.“ („PeopleSoft“, Jungtinės Amerikos Valstijos) kontrolės teisę.
- (2) 2003 m. lapkričio 17 d. Komisija pradėjo tyrimą pagal Koncentracijų reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punktą. Atlikusi kruopštų koncentracijos ir jos galimo poveikio vartotojams, konkurentams ir kitiems susijusių rinkų dalyviams, tyrimą, 2003 m. kovo 12 d. Komisija išsiuntė korporacijai „Oracle“ dokumentą, kur pareiškė prieštaraujanti pagal Koncentracijų reglamento 18 straipsnį. Tame dokumente, kur pateikiamos prieštaravimo priežastys, nurodoma, kad dėl sandorio gali susidaryti dominuojanti padėtis, dėl kurios gali labai sumažėti esamą konkurenciją bendrojoje rinkoje bei EEE susitarimo taikymo srities konkurencija. 2004 m. kovo 31 d. ir balandžio 1 d. Briuselyje įvyko klausymai.
- (3) 2004 m. balandžio 7 d. po klausymo Komisija išsiuntė paklausimą dėl informacijos pagal Koncentracijų reglamento 11 straipsnį, ragindama korporaciją „Oracle“ suteikti papildomos informacijos, kad ji galėtų priimti sprendimą, turėdama daugiau faktų ir jais remdamasi. Negavusi atsakymo iš korporacijos „Oracle“, 2004 m. balandžio 14 d. Komisija pagal Koncentracijų reglamento 11 straipsnio 5 dalį priėmė sprendimą, pagal kurį nuo šios dienos Koncentracijų reglamento 10 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytų laikotarpių galiojimas buvo sustabdytas. Korporacijai „Oracle“ pateikus Komisijos prašomą informaciją, 2004 m. spalio 7 d. tyrimo procedūrą pagal tvarkaraštį imta tęsti toliau.
- (4) Komisijai atliekant tyrimą, JAV valdžios institucijos analizavo veiksmų eigą. JAV Kalifornijos šiaurinės apygardos teisme San Franciske (toliau – Šiaurės Kalifornijos apygardos teismas) įvyko teismo procesas (toliau – JAV teismo procesas). Jis prasidėjo 2004 m. birželio 7 d. Šiaurės Kalifornijos apygardos teismas 2004 m. rugsėjo 9 d. sprendimu atsisakė uždrausti šį sandorį. Teismo proceso metu daug šio sandorio dokumentų, kuriuos

⁽¹⁾ OL L 395, 1989 12 30, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1310/97 (OL L 180, 1997 7 9, p. 1).

pateikė minėtos įmonės, buvo išviešinta ir (iš dalies) paskelbta JAV Teisingumo departamento tinklalapyje. Be to, buvo paskelbta apie 30 liudininkų parodymų protokolų. Komisija į šį sprendimą įtraukė kai kuriuos įrodymus iš JAV teismo proceso.

I. ŠALYS

- (5) Korporacija „Oracle“ yra į viešuosius sąrašus įtraukta bendrovė, kurios paprastosiomis akcijomis prekiaujama NASDAQ biržoje, projektuojanti, kurianti, gaminanti ir platinanti įmonių taikomąją programinę įrangą, duomenų bazių ir tarnybinių tinklo stočių taikomąją programinę įrangą bei teikianti susijusias paslaugas.
- (6) Įmonė „PeopleSoft“ yra į viešuosius sąrašus įtraukta bendrovė, kurios paprastosiomis akcijomis prekiaujama NASDAQ biržoje, projektuojanti, kurianti, gaminanti ir platinanti įmonių taikomąją programinę įrangą ir teikianti susijusias paslaugas. 2003 m. liepos mėn. įmonė „PeopleSoft“ įgijo JAV bendrovės „J. D. Edwards“ („JD Edwards“), kuri taip pat užsiima taikomųjų programų verslu, kontrolės teisę.

II. SANDORIS

- (7) Į veiksmus, apie kuriuos buvo pranešta, įėjo pateikti viešąjį pasiūlymą dėl visų neapmokėtų įmonės „PeopleSoft“ akcijų įsigijimo. Viešąjį pasiūlymą korporacija „Oracle“ pateikė 2003 m. birželio 9 d. Korporacija „Oracle“ pratęsė pasiūlymo galiojimo laiką. Į pasiūlymą taip pat įeina neapmokėtos akcijos, kurias „PeopleSoft“ išleido kaip įnašą, įsigydama „JD Edwards“. „PeopleSoft“ užginčijo šį pasiūlymą. Jam nepritarė ir įmonės „PeopleSoft“ direktorių valdyba.

III. SUSIJUSIOS RINKOS

Daugiafunkciniai ŽI ir FVS produktai arba programinė įranga

- (8) Įmonės „Oracle“ ir „PeopleSoft“ prekiauja įmonių taikomąja programine įranga (ĮTPI). ĮTPI – tai taikomosios programos, kurios padeda atlikti pagrindines verslo funkcijas, užtikrinančias veiksmingą bendrovių arba jų skyrių verslo vadybą, tokias kaip bendrovių finansų valdymas, prekybos automatizavimas ir bendrovės rinkodaros funkcijos arba bendrovių projektams naudojamų išteklių valdymas. ĮTPI, kurios galima įsigyti parduotuvėse, vadinama „supakuota“ programine įranga, norint ją atskirti

nuo pritaikytos taikomosios programinės įrangos, kuria atliekamos funkcijos niekuo nesiskiria nuo „supakuotos“ programinės įrangos funkcijų, išskyrus tai, kad ją kuria pati įmonė arba ji kuriama su išorės konsultantų pagalba.

- (9) Pramonėje ĮTPI paprastai skirstoma į kategorijas, kurios pasižymi panašiomis funkcijomis. Pagal šį sandorį tam tikra programinė įranga skirstoma į finansų valdymo sistemų (FVS) ir žmogiškųjų išteklių (ŽI) kategorijas, kurios kartu dažnai vadinamos įmonių išteklių planavimu (IIP). ĮTPI komplektą paprastai sudaro apskaitos (gautinos sumos, mokėtinos sumos, didžioji buhalterinė knyga), planavimo ir biudžeto sudarymo, ataskaitų rengimo, laiko ir išlaidų valdymo programinė įranga bei finansinis tiekimo tinklas; į ŽI komplektą įeina asmens duomenų, darbo užmokesčio vadybos ir išmokų programinė įranga. Kiti ĮTPI pagrindiniai elementai yra ryšių su vartotojais vadybos (RVV) ir tiekimo tinklo vadybos (TTV) programos.
- (10) Komisija nustatė, kad pagal šį sandorį susijusios produktų rinkos yra daigafunkcinės FVS ir ŽI taikomosios programinės įrangos rinkos. Kadangi ŽI ir FVS taikomosios programos pirkėjams nėra pakaitinės, Komisija mano, kad tai yra dvi atskiros rinkos. Daigafunkcinė FVS ir ŽI taikomoji programinė įranga, skirta didelių ir sudėtinių įmonių (DSI), kurioms reikia ypač daug funkcijų atliekančios programinės įrangos ir susijusių paslaugų, *inter alia*, kalbant apie programinės įrangos mastelio parinkimo, konfigūracijos galimybes, sudėtingumą, kainą, patikimumą ir kokybę bei prekybininko ženklo pripažinimą, poreikiams.
- (11) Rinkos tyrimas parodė, kad daigafunkcinė FVS ir ŽI taikomoji programinė įranga skiriasi nuo vidutinės rinkos produktų. Apskritai daigafunkciniai programinės įrangos produktai yra sudėtingesni, atlieka daugiau funkcijų, yra pritaikyti aptarnauti daugiau vartotojų (apskritai ir vienu metu), yra daug (2–5 kartus) brangesni ir juos diegiant patiriama daugiau išlaidų, palygtini su vidutinės rinkos programine įranga. Daigafunkcinė ŽI ir FVS taikomajai programinei įrangai būdinga tai, kad ji turi daugiau horizontaliųjų ir vertikalųjų funkcinių galimybių. Daigafunkcinė programinė įranga skirta aptarnauti labai daug vartotojų (pvz., 30 000 darbuotojų, kurie vienu metu naudojami tiesioginiais elektroninio ryšio savitarnos portalais) ir sudaryti sandorių ir dėl to jų mastelio keitimo galimybės turi būti labai didelės. Vidutinių rinkų produktai paprastai yra pritaikyti keliems šimtams vartotojų. Daigafunkcinės ŽI ir FVS taikomosios programinės įrangos pajėgumo pakanka aptarnauti dideles sudėtines organizacinės struktūros bendroves. Didelių ir sudėtinių organizacijų veikloje paprastai dalyvauja keli departamentai, o vidutinėse ir mažosiose bendrovėse funkcijas atlieka vienas asmuo arba keli asmenys.

- (12) Naudojant daugiafunkcinę ŽI ir FVS taikomąją programinę įrangą, turi būti galima užtikrinti, kad bus laikomasi pagrindinių ekonominių zonų ir teismų jurisdikcijų (pavyzdžiui, JAV-VPAS, TAS ir kitų nacionalinių sistemų) teisinių reikalavimų bei apskaitos taisyklių; atsižvelgiant į tai, didelėms ir sudėtinėms bendrovėms skirti produktai turi būti pritaikyti dirbti su skirtingais regionais ir skirtingomis valiutomis vienu metu arba beveik realiu laiku. Turėdamos šiuos produktus, didelės bendrovės turi būti aprūpintos mechanizmais, padedančiais įveikti šiuos skirtumus, įdedant mažiausiai pastangų. Be to, būtina, kad didelių įmonių taikomosios programos vienoje teritorijoje veiktų iš karto įvairiomis kalbomis, kartais įskaitant japonų ir kinų kalbas. Vidutinės rinkos sprendimai paprastai būna pritaikyti tam tikram ekonominiam regionui ir dėl to būna susiję su gerokai mažesnėmis papildomomis galimybėmis kalbų bei geografijos atžvilgiu.
- (13) Dėl labai aukštos kokybės priežiūros ir aptarnavimo DSI yra skatinamos rinktis ITPI produktus, o tokios charakteristikos yra būdingos daugiafunkciniams ŽI ir FVS produktams, palyginti su vidutinės rinkos produktais ir vidutinės rinkos vartotojo aptarnavimo poreikiais. Turi būti užtikrinama, kad sudėtinėms įmonėms pritaikytos sistemos veiks 24 valandas per parą ir 7 dienas per savaitę, kad pasaulinio lygio bendrovė galėtų susidoroti su savo darbu. Vidutinės rinkos bendrovė paprastai sudaro centrinę įstaigą, veikianti JAV arba Europoje, ir su ja susijusios užsienyje veikiančios mažesnės prekybos vietos arba platintojai.
- (14) Daugiafunkciniai produktai pagrindine architektūra iš esmės skiriasi nuo vidutinės rinkos produktų. Dažnai tik dėl daugiapakopės architektūros užtikrinamas pakankamas daugiafunkcinių ITPI produktų pajėgumas.
- (15) Vidutinės rinkos produktų arba TPS (taikomųjų programų sąsajos) būna paprastesnės, ir dėl to juos lengviau bei paprasčiau įtaisyti kartu su kita vidutinės rinkos programine įranga ir kitais mažesnės apimties produktais, nors programinės įrangos funkcijų dėl to beveik nepadaugėja. Daugiafunkcinei programinei įrangai paprastai būdingos sudėtingos ir individualios TPS, dėl kurių užtikrinama, kad programinė įrangą bus galutinai ir kompleksiskai įtaisyta kartu su kitais didelės apimties programinės įrangos produktais, taip pat padaugėja funkcijų, sudarant produktų pritaikymo galimybę, ir galima naudoti įvairias populiarias programavimo kalbas.
- (16) Be to, Komisijos atliktas tyrimas parodė, kad „aukščiau-sios klasės“ arba geriausia programinė įrangą, ŽI programinės įrangos įsigijimo iš išorės šaltinių paslaugos, sistemų integravimo paslaugos ir turima (klientams jau įdiegta) programinė įrangą nėra susijusi su konkurenciniu nereikšmingu, tačiau ilgalaikio daugiafunkcinės programinės įrangos kainų padidėjimo apribojimu, ir dėl to visų šių produktų (paslaugų) susijusiose rinkose nėra.

Didelės ir sudėtinės įmonės kaip vartotojai

- (17) Daugiafunkciniai ŽI ir FVS produktai – tai programinė įrangą, paprastai perkama sudėtinių organizacijų (bendrovių), kurioms būtina, kad programinė įrangą atliktų labai daug funkcijų, taip pat, kad būtų labai aukštos kokybės produktas bei greitai teikiamas bei nuolat prieinamos susijusios paslaugos.
- (18) Dėl to Komisija nusprendė, kad veikia atskiros didelės ir sudėtinės įmonės pritaikytų FVS ir ŽI daugiafunkcinių produktų rinkos.

Daugiafunkcinės ŽI ir FVS programinės įrangos prekybininkai

- (19) Komisija taip pat išsiaiškino, kas prekiauja daugiafunkcine ŽI ir FVS programine įranga. Šie tiekėjai daro konkurencinį spaudimą įmonei „Oracle“ (kartu su įmone „People Soft“) dėl produktų kainų aptariamose rinkose.
- (20) Komisija nustatė šios rinkos tiekėjus pagal pasiūlymus, kuriuos jie pateikė minėtiems vartotojams, t. y. didelėms ir sudėtinėms įmonėms, kurioms reikia, kad ŽI ir FVS taikomųjų programų funkcijos būtų kompleksinės. Visgi, kaip paaiškėjo, aiškią liniją tarp vartotojų, remiantis jų kompleksiniais poreikiais, nubrėžti nėra lengva, kartu sunku atskirti vartotojus, naudojančius taikomąsias programas, kurios pritaikytos pagal tokių didelių ir sudėtinių bendrovių poreikius ir kurias galima pritaikyti vidutinės rinkos vartotojams. Šiam tyrimui atlikti Komisija pasinaudojo įrodymais, kuriais remiantis, galima apibūdinti tokius minėtų taikomųjų programų vartotojus ir susijusius sandorius.
- (21) Komisija nusprendė, kad pirmas tinkamas įrodymas, patvirtinantis tokių didelių organizacijų reikalavimų „kompleksiškumą“, yra 1 milijono eurų grynoji licencijos vertė. Ši vertė pasirodė esanti pirmas tinkamas rodiklis, patvirtinantis, kad tokie pasiūlymai buvo pateikti dėl daugiafunkcinių produktų, kuriuos įsigijo didelės ir sudėtinės įmonės, nors tai ir nereiškia, kad pasiūlymai, kuriuose nurodyta mažesnė kaina, atskirais atvejais negali būti susiję su daugiafunkciniais FVS ir ŽI produktais. Visgi, kalbant apie daugiau kaip milijono eurų vertės licenciją, galima tvirtai daryti prielaidą, kad kiekvienas konkurso laimėtojas, pateikęs paraišką dėl FVS ir ŽI produktų, kurioje nurodyta suma yra didesnė už minėtą ribinę sumą, gali būti laikomas daugiafunkcinių FVS ir ŽI produktų tiekėju. Be to, Komisija šią ribinę sumą padidino, didelės ir sudėtinės įmonės apibrėždama kaip vartotojus. Kaip parodė rinkos tyrimas, tokie ribiniai skaičiai kaip 10 000 darbuotojų arba daugiau nei 1 milijono eurų pajamos gali būti tinkamas įrodymas, leidžiantis tokias įmones grubiai priskirti didelėms ir sudėtinėms. Komisija nusprendė, kad, atliekant pirminį pasiūlymų įvertinimą, galima atsižvelgti į papildomus įrodymus, norint nustatyti, ar pateikti pasiūlymai buvo susiję su didelėmis ir sudėtinėmis įmonėmis pritaikyta daugiafunkcine programine įranga.

- (22) Pasinaudodama šiais argumentais, Komisija išanalizavo pasiūlymus, kuriuos teikė prekybininkai [TPĮ] 2001 m. ir 2002 m., bei pasiūlymus, kuriuos pateikė korporacija „Oracle“, atsakydama į Komisijos prašymą suteikti informacijos po klausymo. Kad nustatytų tokių taikomųjų programų tiekėjus, Komisija papildomai išanalizavo su pasiūlymais susijusius JAV teismo proceso dokumentus.
- (23) Remdamasi šiais įrodymais, Komisija nusprendė, kad didelėms ir sudėtinėms įmonėms skirtų daugiafunkcinių FVS ir ŽI produktų rinkų pagrindiniai dalyviai yra įmonės „Oracle“, „PeopleSoft“ ir SAP. Kiekviena iš šių bendrovių nurodė ne mažiau kaip 50–100 pasiūlymų, pateiktų per dvejus trejus metus, kurie atitinka pirmiau pateiktus įrodymus ir dėl to siejami su daugiafunkcine programine įranga, pritaikyta didelėms ir sudėtinėms įmonėms (t. y. bendrovėms, kuriose dirba daugiau kaip 10 000 darbuotojų ir kurių pajamos yra didesnės nei 1 milijardas eurų). Visgi Komisijos duomenys ir korporacijos „Oracle“ pateikta informacija rodo, kad kartais laimi ir kitų dalyvių pasiūlymai, susiję su daugiafunkcine FVS ir ŽI programine įranga, pritaikyta pagal didelių ir sudėtinų įmonių poreikius. Tokie kiti prekybininkai, prekiaujantys daugiafunkcine FVS ir ŽI programine įranga, yra įmonės „Lawson“, „Intentia“, IFS, QAD ir „Microsoft“. Nors laimėjo tik labai nedaug šių prekybininkų pasiūlymų, jie buvo antrieji tarp laimėtojų, pateikusių pasiūlymus dėl daugiafunkcinės FVS ir ŽI programinės įrangos, arba dalyvavo teikdami pasiūlymus, kuriuose nurodyta licencijos vertė buvo didesnė nei 1 milijonas eurų.
- (24) Pasinaudodama įmonės „Oracle“ duomenų rinkiniu, kuriame buvo pateikta informacija apie pasiūlymus, ir kitais dviem JAV teismo proceso duomenų rinkiniais, Komisija papildomai atliko ekonometrinę analizę, kad išsiaiškintų, ar turimi duomenys rodo, kad korporacijos „Oracle“ veiksmas galutiniu konkurso etapu dalyvavusių konkurentų atžvilgiu yra skirtingi. Išvada, kad korporacija „Oracle“ santykinai buvo labiau linkusi dideles nuolaidas taikyti galutiniu konkurso etapu dalyvavusioms įmonėms SAP arba „PeopleSoft“, o ne kitiems konkurentams, gali būti laikoma įrodymu, kad labiausiai konkuravo minėtieji trys didieji programinės įrangos tiekėjai ir kad daugiafunkcine FVS ir ŽI programine įranga, pritaikyta didelėms ir sudėtinėms įmonėms, prekiauja tik įmonės „Oracle“, SAP bei „PeopleSoft“. Buvo padaryta pagrindinė išvada, kad, konkuruojant su įmonėmis SAP ir „PeopleSoft“, įmonės „Oracle“ veiksmas iš esmės nesiskyrė nuo jos veiksmų kitų konkurso dalyvių atžvilgiu. Ši išvada pasitvirtino net ir tada, kai buvo teikiami pasiūlymai dėl didelių sandorių.
- (25) Komisija taip pat išanalizavo kitų prekybininkų – įmonių „Lawson“, „Intentia“, IFS, QAD ir „Microsoft“ – pajėgumus bei galimybes tiekti FVS ir ŽI programinę įrangą. Pirmiausia remdamasi iš San Francisko gautais JAV teismo proceso įrodymais, Komisija nusprendė, kad, nepaisant visų pirmiau nurodytų prekybininkų siūlomų daugiafunkcinės FVS ir ŽI programinės įrangos apribojimų, palyginti su įmonėmis „Oracle“, „PeopleSoft“ ir SAP, kiekvienas iš jų turėjo po kelis FVS ir ŽI programinės įrangos vartotojus, kuriuos galima priskirti didelėms ir sudėtinėms įmonėms. Šie prekybininkai gali patenkinti tokių įmonių poreikius, bent jau kalbant apie tuos segmentus, kur kiekvienas iš jų specializuojasi.
- (26) Dėl to atitinkamos produktų rinkos laikomos daugiafunkcinės FVS ir ŽI programinės įrangos produktų, pritaikytų didelėms ir sudėtinėms įmonėms, rinkomis. Pagrindiniai šių rinkų dalyviai yra įmonės SAP, „Oracle“ ir „PeopleSoft“. Visgi Komisija nusprendė, kad keli kiti prekybininkai gali daryti konkurencinį spaudimą įmonėms „Oracle“, „PeopleSoft“ ir SAP bent jau dėl tų segmentų, kuriuos jie aptarnauja, ir į juos negalima neatsižvelgti kaip į prekybininkus daugiafunkcinės FVS ir ŽI programinės įrangos produktų rinkose. Šiame sandoryje bendrovės „Lawson“, „Intentia“, IFS ir „Microsoft“ laikytinos prekiaujančiomis daugiafunkcinėmis FVS ir ŽI taikomosiomis programomis, o įmonė QAD – prekiaujanti tik FVS daugiafunkciniais produktais.
- Vidutinės rinkos ŽI ir FVS produktai arba programinė įranga**
- (27) Komisija nustatė, kokie požymiai rodo, kad vidutinėms įmonėms (gaunančioms metinių pajamų nuo 30 milijonų iki 1 milijardo eurų) pritaikytų taikomųjų programų rinka ir daugiafunkcinių FVS ir ŽI produktų rinka bei galbūt mažųjų įmonių (t. y. gaunančių mažesnes nei 30 milijonų eurų pajamas) taikomųjų programų rinka yra atskiros rinkos. Pagal vidutinių įmonių poreikius pritaikytos taikomosios programos paprastai yra riboti produktai, kurie atlieka nedaug funkcijų ir kuriuos tik iš dalies galima pritaikyti pagal individualius įmonės poreikius. Vidutinių įmonių naudojamą programinę įrangą taip pat galima suskirstyti į atskiras FVS ir ŽI produktų rinkas, kadangi FVS ir ŽI funkcijų galimybės skiriasi, ir lyginant vienus įmonių produktus su kitų įmonių, ir lyginant vienus produktus su kitais (RVV, SCM ir kt.). Be to, Komisija nustatė, kad mažosioms įmonėms pritaikytos taikomosios programos gali patenkinti tik pagrindinius vienodos organizacinės struktūros įmonių poreikius.
- (28) Bet kuriuo atveju tiksliai vidutinėms įmonėms pritaikytų ŽI ir FVS produktų bei mažosioms įmonėms pritaikytos programinės įrangos rinkų galima ir neapibrėžti, kadangi šis sandoris nesiejamas su konkurencijos sunkumais, kylančiais dėl vieno iš šių galimų rinkų apibrėžimų.

Susijusių rinkų geografinė sritis

- (29) Rinkos tyrimas aiškiai parodė, kad didelių ir sudėtinių įmonių daugiafunkcinių FVS ir ŽI produktų geografinė sritis yra visas pasaulis. Daugelis šių vartotojų naudoja EEE, Jungtinių Valstijų ir kitų pasaulio šalių prekybininkų siūlomais ITPI produktais, neatsižvelgdami į geografinį regioną, kuriam priklauso bendrovė. Po klausymo Komisija taip pat naudojosi korporacijos „Oracle“ pateikta informacija apie pasiūlymus, kad išsiaiškintų, ar korporacijos „Oracle“ siūlomos sąlygos priklausė nuo vietovės, iš kurios buvo pateiktas pasiūlymas. Pagal minėtus duomenis EEE pasiūlyta vidutinė nuolaida nesiskyrė nuo nuolaidos, pasiūlytos JAV arba kitose šalyse. Dėl to Komisija padarė išvadą, kad pagal geografinę sritį daugiafunkcinių FVS ir ŽI produktų rinkos yra pasaulinės.
- (30) Vidutinėms įmonėms skirtų FVS ir ŽI produktų geografinė sritis negali būti platesnė už EEE geografinę sritį. Vis dėlto jos galima tiksliai ir neapibrėžti.

IV. ĮVERTINIMAS

A. Rinkos dalys

- (31) Paaiškėjo, kad susijusiose rinkose užimamas dalis nustatyti ypač sunku, nes pagal paskelbtus sektoriaus tyrimų duomenis ir šalių pateiktą informaciją prekybininkų pajamos nėra suskirstytos pagal rinkos segmentus (iš daugiafunkcinių produktų ir vidutinės), o prekybininkai savo vartotojų paprastai neklasifikuoja pagal jų pajamų dydį arba darbuotojų skaičių. Dėl to Komisija stengėsi nustatyti prekybininkų pajėgumą pagal jų bendrąsias pajamas, nurodytas sektoriaus ataskaitose, neatsižvelgdama į tai, ar jos uždirbtos daugiafunkcinių produktų ar vidutinėje rinkoje. Jų užimamos rinkos dalys pateiktos šioje lentelėje:

	(%)	
Bendrosios licencijų pajamos 2002 m. visame pasaulyje	FVS	ŽI
„Oracle“	16	13,5
„PeopleSoft“	9	30
„JD Edwards“	3	2,5
„Oracle“ (kartu su „PeopleSoft“ ir „JD Edw.“)	28	46
SAP	51	40
„Lawson“	4	9
„Intentia“	1,5	1,5
IFS	0,5	1
QAD	1	—
„Microsoft MBS“	14	2,5

Šaltinis: Gartner, ERP Market Experiences Further Decline: Market Statistics, 2002 m., išleista 2003 m.

- (32) Kadangi šie prekybininkai užima nedideles aptariamų rinkų dalis, Komisija jomis pasinaudojo tik kaip įvairių prekybininkų santykinio pajėgumo nurodytose rinkose įrodymu. Tai, kokios dalys užimamos, rodo, kad įmonės „Oracle“, „PeopleSoft“ (įskaitant įmonę „JD Edwards“) ir SAP yra pagrindiniai FVS ir ŽI rinkos dalyviai, o kiti dalyviai gali užimti 10–15 % rinkos. SAP toliau dominuoja FVS produktų rinkoje, pralenkdamą korporaciją „Oracle“ (kartu su įmone „PeopleSoft“), o „Oracle“ (kartu su įmone „PeopleSoft“) užima didžiąją ŽI produktų rinkos dalį.

B. Dominuojančios padėties, gerokai mažinančios konkurenciją, įgijimas

Daugiafunkciniai ŽI ir FVS produktai arba programinė įranga

1) Nesuderintų konkurencinių veiksmų poveikis

- (33) Pareikšdama prieštaraujanti Komisija savo susirūpinimą iš dalies grindžia išvada, kad sudarius sandorį, daugeliui vartotojų iš esmės liks tik vienas tiekėjas. Šio susirūpinimo priežastis buvo rinkos apibūdinimas, pagal kurį, įvykus koncentracijai, rinką sudarytų tik įmonės „Oracle“ ir SAP. Ribotą pasirinkimą turinčią grupę, įvykus koncentracijai, *inter alia*, sudarytų vartotojai, kurie negauna jų poreikius atitinkančio vieno iš minėtų dviejų produktų; vartotojai, kurie nori naudotis programine įranga, veikiančia ne iš įmonės „Oracle“ duomenų bazės ⁽¹⁾; vartotojai, pageidaujantys nutraukti savo santykius su viena iš pirmiau nurodytų dviejų bendrovių; vartotojai, kurie, norėdami išvengti priklausymo nuo vieno tiekėjo, savo FVS ir ŽI programinę įrangą norėtų pirkti iš dviejų skirtingų tiekėjų, ir vartotojai, kurie nenori programinės įrangos ir duomenų bazės įsigyti iš to paties tiekėjo.
- (34) Remdamasi išvadamis dėl rinkos apibūdinimo, Komisija nebegeria remtis pirmine išvada, kad, įvykus koncentracijai, minėtoji vartotojų grupė *de facto* neturės pasirinkimo.
- (35) Kad įvertintų, ar koncentracijos, apie kurią buvo pranešta, poveikis bus nesuderintas, Komisija po kelis kartus išanalizavo kiekvieną iš keturių duomenų rinkinių: vieną iš „PeopleSoft“, vieną Europos Komisijai surinktų įmonės „Oracle“ duomenų rinkinį ir du įmonės „Oracle“ duomenų apie JAV teismo procesą rinkinius. Šių analizių tikslas buvo ištirti, kokią poveikį konkrečiam pasiūlymo konkurencinė padėtis (pagal galutinio konkurso etapo dalyvių skaičių) padarė atitinkamo pardavėjo siūlomai nuolaidai (t. y. „PeopleSoft“ – įmonės „PeopleSoft“ duomenų rinkinyje ir „Oracle“ – įmonės „Oracle“ duomenų rinkiniuose).

⁽¹⁾ „Oracle“ ITPI programinė įranga veikia tik įmonės „Oracle“ duomenų bazėje, o įmonių „PeopleSoft“ ir SAP programinė įrangai tinka ir kitos duomenų bazės.

- (36) Komisija nustatė, kad sandorio apimtis ir siūloma nuolaida buvo labai glaudžiai susijusios. Sandoriams, kurių kainos, nurodytos sąrašuose, buvo labai didelės, apskritai buvo taikomos labai didelės nuolaidos. Be to, atlikdama kelias pakartotines analizes, Komisija išsiaiškino, kad tais atvejais, kai buvo nepakankamai atsižvelgta į minėtą ryšį tarp sandorio dydžio ir nuolaidos, galutinio konkurso etapo dalyvių skaičius skatino konkurentus siūlyti nuolaidas. Pareikštuose prieštaravimuose paminėta pirminė išvada iš tikrųjų buvo paremta tokia pakartotine analize. Tais atvejais, kai į sandorio dydį buvo atsižvelgta, galutinio konkurso etapo dalyvių skaičius tokio poveikio nedarė.
- (37) Šiuo atveju daroma išvada, kad teikiant aptariamą pasiūlymą, dalyvaujančių konkurentų skaičius ir tapatybė nedaro poveikio bendrovės konkurenciniams veiksams ir savaime neįrodo, kad koncentracija nepadarys žalos vartotojams. Gali būti daug priežasčių, dėl kurių iš informacijos apie pasiūlymus nematyti, ar toks poveikis daromas. Remiantis turima informacija, neįmanoma padaryti galutinės išvados dėl to, kuri iš skirtingų priežasčių yra pagrindinė. Visgi Komisijai nebūtina apsispręsti šiuo klausimu, nes aišku, kad įmonės „Oracle“ veiksams konkurencija didelio poveikio nepadarė, ir dėl to informacija apie pasiūlymus tampa nepatikimu koncentracijos antikonkurencinio poveikio įrodymu.
- 2) Suderintų konkurencinių veiksmų poveikis
- (38) Be to, pareiškusi prieštaraujanti Komisija savo susirūpinimą iš dalies grindė išvada dėl nesuderinto koncentracijos poveikio ir dėl to, kad du likę dalyviai, suderinę savo konkurencinius veiksmus, galės dar labiau sumažinti konkurenciją. Suderinimo teorija buvo paremta rinkos apibūdinimu, pagal kurį, įvykus koncentracijai, rinką sudarys tik įmonės „Oracle“ ir SAP, ir visų pirma nevienodomis rinkos dalimis, kurias užima korporacija „Oracle“ (įskaitant „PeopleSoft“ ir SAP) bei jų siūlomomis suderintomis lengvatomis dėl to, kad SAP yra pati didžiausia korporacijos „Oracle“ duomenų bazių perpardavėja. Kaip bendrosios politikos taikymo sąlygas, Komisija nurodė vartotojų dvivaldos pagrindu paremtą pasiskirstymą, kainų konkurencijos susilpnėjimą, bendrą susitarimą nedidinti funkcijų galimybių ir geresnę produktų kokybę.
- (39) Remdamasi išvadomis dėl rinkos apibūdinimo, Komisija nebegali remtis išvada, kad dėl koncentracijos korporacija „Oracle“ (kartu su įmonėmis „PeopleSoft“ ir SAP) įgis bendrą dominuojančią padėtį, jei suderins savo konkurencinį elgesį.
- (40) Sunku teigti, kad rinkoje, kurioje veikia įmonės „Oracle“, „PeopleSoft“ ir SAP bei „Lawson“, „Intentia“, IFS, QAD ir „Microsoft“, prekiaujančios daugiafunkcinėmis FVS ir ŽI taikomosiomis programomis, šie rinkos dalyviai priims bendrą susitarimą dėl pirmiau išdėstytų sąlygų. Pirmiausia vartotojų bus neįmanoma suskirstyti dėl to, kad potencialių prekybininkų, prekiaujančių tokia programine įranga, grupė yra didesnė. Dėl didesnio prekybininkų skaičiaus taip pat mažinamas rinkos skaidrumas ir darosi sunkiau imtis atsakomųjų veiksmų. Be to, rinkos dalyviai užima nevienodas rinkos dalis. Susijusiose rinkose veikiantys prekybininkai, kiti nei įmonės „Oracle“, „PeopleSoft“ ir SAP, yra gerokai mažesni. Prekybos duomenų bazėmis srityje jie neturi tokių struktūrinių ryšių, kaip įmonės SAP ir „Oracle“. Įmonės „Lawson“, „Oracle“ duomenų bazių perpardavimo apimtys yra nedidelės, palyginti su įmonių SAP „Oracle“ duomenų bazių perpardavimo apimtimis, o „Microsoft“ bet kuriuo atveju savo [TP] produktams naudoja savas duomenų bazes.
- (41) Be to, Komisija negali priimti sprendimo, kad koncentracija paskatintų tik korporaciją „Oracle“ (kartu su įmonėmis „PeopleSoft“ ir SAP) imtis suderintų konkurencinių veiksmų. Kiti prekybininkai, paminėti dalyje apie rinkos apibrėžimą: įmonės „Lawson“, „Intentia“, IFS, QAD ir „Microsoft“ yra tinkamos alternatyvos, kadangi, kaip rodo Komisijos duomenys ir duomenų rinkinys, kurį po klausymo (t. y. 2004 m. rugsėjo 27 d.), pateikė korporacija „Oracle“, šių prekybininkų pasiūlymai dėl programinės įrangos laimėjo konkursą susijusiose rinkose. Tai reiškia, kad korporacija „Oracle“ (kartu su įmonėmis „PeopleSoft“ ir SAP) negalėjo sėkmingai išlaikyti suderintų konkurencinių veiksmų.
- (42) Vidutinės rinkos ŽI ir FVS produktai arba programinė įranga
- Vidutinėse rinkose ŽI ir FVS programinės įrangos dalyvių yra daug daugiau, nei daugiafunkcinių ŽI ir FVS produktų rinkose. Vidutinio dydžio bendrovių tiekėjai yra įmonės „Oracle“, „PeopleSoft“, SAP, „Lawson“, „Intentia“, IFS, QAD, „Microsoft MBS“, taip pat „Sage“, „SSA Baan“, „Unit4 Agresso“ (FVS ir ŽI); „Hyperion“, „Systems Union“ arba „Sun Systems“ (tik FVS); „Kronos“, „Ultimate“, „Midland“, „Meta4“ ir „Rebus“ (tik ŽI). Taikomosioms programoms tenka nedidelės vidutinės rinkos dalys. Vis dėlto 2002 m. gautos bendrosios pajamos (pagal analitikų ataskaitas) rodo, kad tokioje pasaulinėje FVS rinkoje pagrindinis dalyvis išlieka įmonė SAP, o antrąją vietą užima korporacija „Oracle“ (kartu su įmone „PeopleSoft“). Kiti svarbūs dalyviai yra įmonės „Sage“, „Microsoft MBS“, „Hyperion“, „Systems Union“ ir „Lawson“. ŽI produktų vidutinėje rinkoje pagrindinis dalyvis yra korporacija „Oracle“ (kartu su įmone „PeopleSoft“), nuo kurio nedaug atsilieka SAP. Kiti svarbūs ŽI produktų rinkos dalyviai yra įmonės „Kronos“, „Lawson“, „Sage“ ir „Microsoft MBS“.

- (43) Europoje dėl šio sandorio poveikio galėtų būti dar mažiau nerimaujama, atsižvelgiant į analitikų ataskaitoje nurodytas bendrąsias pajamas, 2002 m. gautas Europoje. SAP padėtis FVS ir ŽI produktų rinkose Europoje bus tvirtesnė nei pasaulyje, o korporacija „Oracle“ (kartu su įmone „PeopleSoft“) – prastesnė. Daug kitų vidutinėms bendrovėms pritaikyta FVS ir ŽI programine įranga Europos rinkoje prekiaujančių prekybininkų taip pat daro konkurencinį spaudimą koncentracijoje dalyvaujančioms šalims.
- (44) Atsižvelgiant į tai, kad korporacija „Oracle“ (įskaitant „PeopleSoft“) užima nedidelę FVS ir ŽI taikomųjų programų, pritaikytų vidutinio dydžio bendrovėms ir daugeliui kitų šių rinkų dalyvių, perkančių šias programas, rinkų dalį, galima daryti išvadą, kad dėl šio

sandorio konkurencija vidutinėms bendrovėms pritaikytos FVS ir ŽI programinės įrangos rinkose nesumažės, nors tokios rinkos ir būtų aiškiai atskirtos viena nuo kitos.

V. IŠVADA

- (45) Komisija nusprendė, kad dėl siūlomos koncentracijos nesusidarys arba nesustiprės individuali ar bendra dominuojanti padėtis daugiafunkcinėse ŽI ir FVS produktų ir vidutinėms bendrovėms pritaikytos FVS ir ŽI programinės įrangos rinkose. Atsižvelgdama į tai, Komisija pareiškė, kad koncentracija yra suderinama su bendrąja rinka ir EEE susitarimu pagal Koncentracijų reglamento 2 straipsnio 2 dalį ir EEE susitarimo 57 straipsnį.